

HÁMORI ANTAL

Ügyészégi lépések hatósági aktusokkal szemben, bírósági reflexiókkal

ABSTRACT

This article deals with the perception of the specific procedural status of the passenger of the railway passenger transport by law enforcement agencies. In practice, for example, which law is subject to a request for the passenger's complaint, the state body shall act in a discretionary authority, and various decisions have been made in this regard. According to court practice, it is still not questionable whether the consumer, the passenger is an applicant or a customer under the Consumer Protection Act. Nevertheless, over the years, the opposite official acts have been made. According to the author's view, the presentation of the railway administrative, prosecutor and court positions can show that the level of consumer protection can also be increased in passenger rights.

Keywords: consumer protection ■ passenger ■ complaint ■ railway ■ prosecutor
■ authorities ■ court practice

A Jog-Állam-Politika (JÁP) 2024/2. számának 167–183. oldalain *Kérelmező ügyfél-e a fogyasztó?* címmel írtam olyan, legfőbb ügyészégi kutatási engedély^[1] alapján kézhez kapott ügyész(ség)i aktusokról, amelyek a fogyasztó kérelmezői, sőt ügyféli minőségét el nem ismerő kormányhivatali aktusokkal szemben kerültek kibocsátásra. Ugyanis a jogalkalmazói gyakorlatban is felvetődött kérdés, hogy a fogyasztó rendelkezik-e – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) szerinti értelemben vett – ügyféli és kérelmezői minőséggel, jogállással. A kérdésnek nemcsak közigazgatási hatósági eljárásjogi, hanem alkotmányjogi jelentősége is van: a témában a fogyasztó tisztességes hatósági eljáráshoz, döntéshez, indokoláshoz és jogorvoslathoz való alapjogai – Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (7) bekezdésének rendelkezései – is megjelennek.^[2]

[1] Ld. Legfőbb Ügyészség ABOIGA//10-144/2023. (2023. augusztus 30.).

[2] Ld. pl. Hámori, 2023a, 63-64.

A közelmúltban több írásomban^[3] is szóltam arról, hogy a bírósági gyakorlat – élén a Kúriával –, valamint a kommentár- és a jogi szakirodalom^[4] a fogyasztó említett státusza mellett teszi le a voksát.^[5] Ehhez képest különösen érdekes a néhol kitapintható fogyasztóvédelmi hatósági – például Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH) szerinti – eltérés, amelyhez egy 2022. szeptember 29-i igazságügyi minisztériumi helyettes államtitkári aktus is társult, és amelyről publikációkban is tudósítottam.^[6]

A kutatás során – a Vasúti Igazgatási Szerv (VISZ) gyakorlata tekintetében – az „utas” vonatkozó státuszának kérdése, valamint a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.) speciális szabályozása is látóköerbe került. A JÁP 2024/2. számában megjelent írásomban a vasúti személyszállítást igénybe vevő utas konkrét eljárásjogi státuszának jogalkalmazó szervek által történő megítélésével kapcsolatos kutatásomat illetően a Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.916/2022. és 1.Kpkf.750.919/2022. számon, 2023 szeptemberéig folyamatban volt eljárásáig jutottam.^[7] Az ezt követő kutatási eredményeimről az alábbiakban számolok be.

A Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.919/2022/7. számú végzése az ÍH 2023.161. számával publikálásra került; eszerint: „A mulasztási per tárgyává tett cselekmény jogi minősítéséről ítéletben hozható döntés.” „A mulasztási perben vizsgálendő tevékenység közigazgatási cselekményként történő minősítése – a mulasztási per sajátosságai miatt – a mulasztási ítélet meghozatalát érintő, az ügy érdemére tartozó kérdés, ezért a keresetlevél Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja szerinti visszautasítását nem alapozza meg. [2017. évi I. törvény (Kp.) 4. § (1), (3), (4) bekezdés, 127. §, 129. § (1) és (2) bekezdései]”^[8] amely álláspontot például Kárász Marcell a Magyar Jog 2024/5. számának 307–310. oldalain Ítélettel vagy végzéssel kell dönteni a mulasztási perben a közigazgatási cselekményként történő minősítésről? címmel megjelent írásában – véleményem szerint meggyőző érvanyaggal – vitathatónak tart.^[9]

A Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.916/2022/8. számú, 2023. szeptember 13. napján meghozott végzése nyomán került meghozatalra 2024. február 20. napján a Fővárosi Törvényszék 54.K.703.545/2023/7. számú, kereset elutasításáról ren-

[3] Ld. pl. Hámori, 2023a, 63-68.; Hámori, 2023b, 200-224.; Hámori, 2023c, 142-148.; Hámori, 2022a, 98-115.; Hámori, 2022b, 27-77.; Hámori, 2021.

[4] Ld. pl. Barabás – Szegedi, 2018, 111., 113., 118-125.; Lapsányszky, 2020, 239-240.; Szollárné, 2021, 69-70. (64-74.).

[5] Vö. pl. Boros – Pollák, 2018, 184.; Székely, 2014, 117-133.

[6] Ld. pl. Hámori, 2023a, 67-68.; Hámori, 2022a, 113. A fogyasztóvédelmi jog jelentőségéhez, fejlődéséhez ld. pl. Bencsik, 2013, 21-31.; Hajnal, 2013, 251; Hámori, 2024b; Hámori, 2023d, 39-65.; Hámori, 2022c, 118-137.

[7] Ld. Hámori, 2024a, 171-177.

[8] Vö. Fővárosi Törvényszék 54.K.701.787/2022/4. sz. végzés.

[9] Vö. Bíró, 2024, 715. (703-717.). A Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.916/2022/8. sz., 2023. szeptember 13. napján meghozott végzéséhez (vö. pl. BH2022. 194., BH2021. 150.) ld. Fővárosi Törvényszék 54.K.701.742/2022/4. sz., 2022. október 3. napján meghozott végzés.

delkező ítélete (ld. különösen Indokolás [14]-[18] bekezdések), majd a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.110/2024/4. számú, 2024. szeptember 25. napján kelt ítélete, amellyel az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta (ld. különösen Indokolás [27]-[35] bekezdések). Az ítéltáblai álláspont szerint „*sui generis* vitarendezési típusú panaszkezelési eljárás”-ról, „diszkrecionális jogkör”-ről, nem Ákr. szerinti eljárásról van szó, „bár más eljárás jellege folytán nem esik a Panasztv.^[10] hatálya alá”, „hatósági hatáskör” tekintetében „jogszabályi felhatalmazás, kijelölés” „hiányában” „a tárgyi ügy nem minősül hatósági ügynek, az alperes pedig hatóságnak, ilyen kijelölésnek az Ákr. szerinti hatósági eljárásra a Vtv.^[11] 69. § 10. pontja nem tekinthető”, a per tárgyává tett „cselekmény” „közigazgatási tevékenységnek nem minősülő cselekmény”, márpedig „[m]ulasztási pernek” ilyen „cselekmény nem lehet a tárgya”, „közigazgatási cselekmény hiányában” „mulasztási per nem kezdeményezhető”. Kérdés, eszerint a fogyasztói státusszal bíró utasnak a jogszabályok értelmében vállalkozásként eljáró vasúti személyszállító szolgáltatóval szemben a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) 46/A. §-ára is hivatkozva a fogyasztóvédelmi feladat- és hatáskörben eljáró kormányhivatal részére kellett, illetve lehetett volna – az Ákr. rendelkezéseinek megfelelően – fogyasztói kérelmet benyújtania, előterjesztenie, és erről (az Ákr.-es hatáskör alperesi hiányát is ide értve) az alperesnek az utast – a fogyasztói többletvédelem jegyében – korrekten tájékoztatnia kellett volna,^[12] s az, hogy például az ilyen tájékoztatás-elmaradással, vagy egyáltalán, a szóban forgó, illetve kezelt, szó szerinti jogszabályi rendelkezés alapján tájékoztatással, illetve értesítéssel szemben nem lehet bírósághoz fordulni, vajon mennyiben helyénvaló? A Kúria Pfv.V.20.716/2014/4. számú, 2015. február 19. napján meghozott ítélete szerint a vasúti személyszállítást igénybe vevő utas az Fgytv. szerinti fogyasztónak minősül. A véleményem szerint az alperes akkor is közigazgatási (állami, minisztériumi) szerv, hatóság (a Vtv. és az Sztv. alapján is),^[13] ha a szóban forgó eljárása, tevékenysége, cselekménye, aktusa, magatartása nem esik az Ákr. és a Kp. hatálya alá, jelen „diszkrecionális jogkör” esetén is, és – speciális közigazgatási jogi szabályozás alapján – hatóságként, hatósági jogkörben jár el (a jelen esetben is közjogi, közigazgatási jogi jogviszonyról van

[10] Panasztv. (régí és új): 2013. évi CLXV. törvény a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről; 2023. évi XXV. törvény a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról.

[11] Vtv. (Vkt.): 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről.

[12] Vö. a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (Sztv.) 18. § (7) bekezdés; szubszidiárius jelleggel régi Panasztv. 2. § (4) bekezdés: „(4) Az eljárásra jogosult szerv a panasz vagy a közérdekű bejelentés elintézésékor – a minősített adat, illetve törvény alapján üzleti, gazdasági vagy egyéb titoknak minősülő adat kivételével – a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – a panaszt vagy a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíti.” (új Panasztv. 5. § (2) bekezdés).

[13] Ld. pl. Vtv. 4. § (2) bekezdés a) pont, 69. §, 76-79. §, 79/E-G. §, 84/I. §, Sztv. 15. § (1) bekezdés, 17. § (1)-(2), (4), (6a) bekezdés.

szó, „diszkrecionális jogkör”-t az Ákr. is tartalmaz^[14].^[15]

A Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.919/2022/7. számú végzése nyomán került meghozatalra 2024. február 23. napján a Fővárosi Törvényszék 54.K.703.532/2023/8. számú, kereset elutasításáról rendelkező ítélete (ld. különösen Indokolás [13]-[17] bekezdések), majd a Fővárosi Ítéltábla 1.Kf.700.122/2024/4. számú, 2024. szeptember 24. napján kelt ítélete, amellyel az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta (ld. különösen Indokolás [20]-[32] bekezdések). Az ítéltáblai álláspont szerint „az Sztv. 18. §-a szerinti eljárás nem közigazgatási hatósági eljárás, hanem ún. panasz eljárás”, „az Sztv. 18. §-a szerinti panasz nem közigazgatási hatósági eljárást megindító dokumentum”, „a vasúti igazgatási szervet” „diszkrecionális jogkör illeti meg”, „Mivel pedig nem köteles meghatározott döntés meghozatalára, így az utas által »kezdeményezett« hatósági eljárás mellőzéséről sem kell formális döntést hoznia. Ez pedig azt jelenti, hogy a vasúti igazgatási szerv sem azzal nem követett el jogszabálysértést, hogy a panaszos panasza alapján nem indított közigazgatási hatósági eljárást, sem azzal (ami ugyanebből logikailag következik), hogy a panaszos beadványáról nem végzés, illetve határozat formájában »döntött«.”, ugyanakkor az indokolás [30] bekezdésében a fentiekben idézett ítéltáblai állásponthez képest különbségként olvasható, hogy a tárgyi „panasz eljárás” „- amint azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította - a Panasztv. hatálya alá tartozik”, „[...] mivel a perbeli esetben az Sztv. szerinti panasz benyújtása a Panasztv. szerinti eljárás megindulását vonta maga után, amelynek keretében az alperest diszkrecionális jogkör illetve meg annak eldöntésében, hogy a panaszos beadványa alapján indít-e, avagy sem közigazgatási hatósági eljárást, így a kérdéses eljárás megindításának mellőzésével, amellyel, hogy a panaszost tájékoztatta a panaszával kapcsolatos álláspontjáról, nem követett el mulasztást. Fontos hangsúlyozni, hogy az alperes szóban forgó eljárása az említett jellegénél fogva nem minősül közigazgatási hatósági eljárásnak, és az ennek keretében hozott »döntése« közigazgatási cselekménynek, ennél fogva a mindezek kapcsán állított mulasztása nem alapothatja meg a Kp. 129. § (1) bekezdése szerinti jogsértést, amiből következően az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetést vonva megalapozottan utasította el a felperes keresetét.” Megemlítendő, az ítéltáblai tanács az indokolás [29] bekezdésében amellyel foglalt állást, hogy az Fgytv. 46/A. §-a esetében „fogyasztóvédelmi hatósági hatáskör”-ről, kérelemre indult, Ákr.-es eljárásról van szó.

Az ismertetett, 2024. évi első- és másodfokú ítéletekkel ellentétben a Fővárosi Törvényszék a 2024. március 26. napján meghozott, 43.K.703.732/2023/13. számú ítéletével megállapította az alperes (VISZ) mulasztását és kötelezte az alperest az elmulasztott közigazgatási cselekmény – a felperesi érdekelt mint utas által 2022. december 2. napján a cég ellen, az alpereshez benyújtott panaszának ügyében hatósági eljárás lefolytatása és hatósági döntés meghozatala – 45 na-

[14] Ld. pl. Ákr. 121. § (1) bekezdés.

[15] Vö. pl. Hámori, 2024a, 179. (Mttv.-szabályozás).

pos ügyintézési határidőben történő megvalósítására (ld. különösen Indokolás [26]-[50] bekezdések). A Törvényszék az indokolás [43] bekezdésében kimondta: „A fogyasztói jogok hatékony érvényesítésének nem felelt meg az az alperes által alkalmazott eljárás, miszerint a felperesi érdekelt panaszát először a régi Panasztv. alapján vizsgálta meg és ennek eredményeképpen saját hatáskörben dönt arról, hogy megindítja-e a hatósági eljárást, mivel ez esetben az utas – felperesi érdekelt – eljárási jogai és jogérvényesítési lehetőségei rendkívül korlátozottak. Nem voltak biztosítottak számára az ügyféli garanciális jogok és a tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog. Rendkívül jelentős garanciális jellegű alapjog a jogorvoslathoz való jog, amely szintén nem volt biztosított semmilyen formában a régi Panasztv. hatálya alá tartozó panaszoként kezelt felperesi érdekelt számára. [...] az alperes súlyosan korlátozta a felperesi érdekelt mint utas Alapjogi Charta 47. cikke – valamint az Alaptörvény XXVIII. cikke által – biztosított hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogát.” Az ítéleti indokolás [44] és [47] bekezdése szerint: „[...] a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogaira vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése nem csak hivatalból, hanem az utas panaszára indult eljárásban is vizsgálható”, „[...] a bíróság összességében megállapította, hogy az Sztv. 18. §-a a vele együttesen alkalmazandó 2021/782 Rendelettel^[16] összhangban kizárólag akképpen értelmezhető, hogy a vasúti igazgatási szerv a személyszállítási szolgáltatást igénybe vevő utas – utasjoga sérelmére vonatkozó – panaszát az utasok uniós jog által biztosított fogyasztói jogainak hatékony védelme érdekében az Ákr. hatálya alatt lefolytatott hatósági eljárásban köteles elbírálni és arról olyan hatósági döntést hozni, amely ellen biztosított a bírósági jogorvoslat.”

A Fővárosi Ítéltábla a 2024. október 16. napján meghozott, 3.Kf.700.173/2024/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította (ld. különösen Indokolás [33]-[61] bekezdések). Az indokolás szerint: „[44] [...] az EK rendelet^[17] 30. cikkéből, miként az EU [2021/782] rendelet 31-33. cikkeiből sem következik, hogy az alperes fogyasztóvédelmi hatóságként került volna kijelölésre, [...]” „[50] Téves és jogszabályi alap nélküli (*contra legem*) következtetés, hogy a Vtv. 69. § 10. pontjával kijelölt alperes az utas, mint fogyasztó vonatkozásában fogyasztóvédelmi hatósági jogkört gyakorolna; [...]” „[53] [...] alapvetően vizsgálat-jellegű (vitarendezési mechanizmusú) *sui generis* eljárásrend [...]”-ről van szó (ld. uo. „[...] *sui generis* panasz [...]” „[...] *sui generis* eljárásrend [...]” „[...] diszkrecionális jogkör [...]”); „A diszkrecionális jogkör, a panasz alapos vagy alaptalan voltának meghatározása a vasúti igazgatási szerv szabad belátását tételezi, így a hatósági döntés nem kikényszeríthető.” (uo.) „[54] Az ítéltábla álláspontja szerint a vasúti igazgatási szerv Sztv. 18. §-ában szabályozott panaszkezelési eljárásrendje, a kivizsgálás

[16] Az Európai Parlament és a Tanács 2021. április 29-i (EU) 2021/782 rendelete a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről.

[17] Az Európai Parlament és a Tanács 2007. október 23-i 1371/2007/EK rendelete a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről.

folymata, a panasz elintézése, (amennyiben nem zárul bármely hatósági lépést tartalmazó hatósági döntéssel), nem a régi Panasztv. hatálya alá eső, hanem azon kívüli, egy sajátos vitarendezési típusú *sui generis* eljárás.” „[...] a panaszos panasz az Sztv. 18. § (1)–(7) bekezdése szerint szabályozott *sui generis* (azaz más) panaszkezelési eljárás és mechanizmus hatálya alá esik.” (ld. még „[55] [...] *sui generis* panaszkezelési eljárás [...]”) „Az Sztv. 18. §-a olyan *sui generis* eljárási szabályokat határoz meg az utasok panasz elbírálására, amelyre a szubszidiárius jellegű régi Panasztv. alkalmazhatósága fogalmilag is kizárt, a megtévesztő azonos szóhasználat ellenére.” „[56] Arról sincs szó ugyanakkor – téves az erre irányuló jogértelmezés –, hogy a panaszt a hatáskörrel rendelkező hatóságnak az Ákr. szabályrendszerében kellene elbírálnia. [...]” „[57] [...] tárgyi ügy nem minősül hatósági ügynek, az alperes pedig hatóságnak.” „[60] Összességében az ítéletábra álláspontja szerint a felperes által hiányolt hatósági eljárást az alperes nem mulasztotta el, mert az Sztv. 18. §-a szerinti panasz elintézése alapján lefolytatott *sui generis* vitarendezési típusú panaszkezelési eljárás, bár más eljárás jellege folytán nem esik a régi Panasztv. hatálya alá, automatikusan nem generál a Vtv. 69. § 10. pontja a vasúti igazgatási szerv számára hatósági, fogyasztóvédelmi hatósági jogkört. Az Sztv. 18. § (7) bekezdéséből következik, hogy a panasz kivizsgálása esetén fennáll az erre vonatkozó diszkrecionális jogkör (alapos vagy alaptalan panasz, hatósági lépések megtétele).” „[61] Mulasztási pernek közizgatási tevékenységnek nem minősült cselekmény nem lehet a tárgya. Márpedig a Kp. 4. § (1) bekezdésében tételezett konjunktív feltételek közül a cselekmény közizgatási szerv általi megvalósítandósága, mint aminek elmulasztása peresíthető lenne, hiányzott, így közizgatási tevékenység (mint az aktív cselekményen túli passzív cselekményt felölelő, összefoglaló kategória) hiányában pedig mulasztási per nem vezethet eredményre. [...] amennyiben az alperesnek nincs olyan kötelező erejű, szervi diszkreciót kizáró hatásköre (feladatköre) a kezdeményezés tárgyában akármilyen, akár érdemi, akár nem érdemi hatósági döntést hozni, hanem ez a diszkrecionális jogkörét képezi, mulasztás nem áll fenn.”

A fentiekben citált eljárásokban a felperes az ügyész, az eljáró ügyészi szerv a Fővárosi Főügyészség, illetve – a felülvizsgálati kérelmek tekintetében – a Legfőbb Ügyészség, az alperes az Építési és Közlekedési Minisztérium Vasúti Igazgatási Szerve. A felperes például az Ákr. 8. §-ára és a Kúria Kfv.II.37.366/2016/7. számú, 2017. április 26. napján meghozott ítéletére is hivatkozott, amely ítélet tekintetében az idézett 3.Kf.700.110/2024/4. számú, 1.Kf.700.122/2024/4. számú és 3.Kf.700.173/2024/6. számú ítéletek szerint összevethetőség-hiány áll fenn. Kétségtelen, a 2017. április 26-i kúriai ítéletben Fogyasztóvédelmi Felügyelettséghez fordulás – és „fogyasztó kérelmére indult eljárás”, „fogyasztó”, „ügyfél” – szerepel. Az Fgytv. szerinti kúriai állásponthoz ld. kúriai ítélet Indokolás [16]–[17] bekezdés, amely szerint „[f]ogyasztóvédelmi eljárás indulhat [...] kérelemre is. A fogyasztó kérelmére vonatkozó szabályokat az Fgytv. 46/A. §-a tartalmazza. E rendelkezésből levezethetően a fogyasztó jogosult kérelmet, panaszt benyújtani [...]. A kérelmező (a fogyasztó) a fogyasztóvédelmi eljárásban ügyfélnek minősül, [...]”. A 43.K.703.732/2023/13. számú fővárosi törvényszéki ítélet indo-

kolásának [41] bekezdése szerint „[a] felperes helytállóan hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.366/2016/7. ítéletére”.

Kalas Tibor kúriai közigazgatási kollégiumvezető a Budapesti Gazdasági Egyetemen, 2022. november 30-án rendezett fogyasztóvédelmi jogi konferencián a fogyasztó kérelmezői, illetve ügyféli jogállása a bírósági gyakorlatban tárgykörében elhangzott előadásában és annak a Kúriai Döntések 2023/6. számában megjelent, *A fogyasztó ügyféli jogállásának kérdései* című írásbeli változatában kúriai ítéletek tekintetében értve kifejtette: „[...] E határozatok is alátámasztják azon egységesnek mondható kúriai szemléletet, miszerint az ügyfél jogállás vizsgálata körében a jog vagy jogos érdek sérelmét nem lehet szűkítően értelmezni, az ügy tárgyával való nyilvánvaló jogi kapcsolat önmagában megalapozhatja az ügyféli jogállást. [...] Az ügyféli jogállás elismerésének elmaradása azt jelenti, hogy az ügyben érintettek nem tudják érvényesíteni a tisztességes eljáráshoz való jogukat, sem az ügy tisztességes elintézésére, sem a jogorvoslati út igénybevételére vonatkozóan, a konkrét eljárás vonatkozásában (IV/3408-9/2021. AB határozat IV/2. pontja).”

A Kúria Kfv.III.37.253/2017/8. számú, 2018. március 27. napján meghozott ítélete indokolásának [9] bekezdése szerint a fogyasztóvédelmi hatósági álláspont arról tanúskodik, hogy helye van a fogyasztói kérelemre induló eljárásnak (a konkrét esetben azonban – ezen ítéleti bekezdés szerint – ilyen, releváns kérelem nem került előterjesztésre).

A Budapest Környéki Törvényszék 6.K.701.459/2022/16. számú, 2023. március 13. napján meghozott ítélete indokolásának [2]-[3] bekezdése szerint az alperes Pest Vármegyei Kormányhivatal elismeri a fogyasztó kérelmére induló fogyasztóvédelmi hatósági eljárást (az alperes – *in concreto* – ilyen eljárást folytatott le).

A Szegedi Törvényszék 101.K.700.123/2021/12. számú, 2021. május 14. napján meghozott ítélete szerinti perben a fogyasztó alperesi érdekeltként szerepelt.

Megemlítendő, a Kúria Kfv.II.38.011/2015/3. számú, 2016. október 5. napján meghozott ítélete szerinti hatósági ügyben e kúriai ítéleti indokolás [1], [6] és [11] bekezdései szerinti „[f]ogyasztói bejelentés”-re, „közérdekű bejelentés”-re az Fgytv. 46/A. §-ának 2014. január 13. napjától hatályos beiktatása előtt került sor [vö. Kúria Kfv.II.37.526/2015/7. sz., 2016. február 3. napján meghozott ítélet indokolásának első bekezdése („2013. június 10. napján ellenőrzést tartott”, „2013. június 12. napján” „próbavásárlást végzett”, „2014. július 17. napján kelt” „határozat” szövegrészek); Kúria Kfv.II.37.851/2014/7. sz., 2015. május 6. napján meghozott ítélet indokolása („2012. december 21-én” szövegrész)].

Konklúzióként, a fentiekben ismertetett bíró(ság)i aktusok alapján is megállapítható: a jogalkalmazó szervek körében előforduló – hibás „termék” – probléma, a fogyasztó kérelmezői, sőt, ügyféli minőségének hivatkozott írásokban^[18]

[18] Ld. pl. Hámori, 2024a; Hámori, 2023a; Hámori, 2023c; Hámori, 2022c.

részletesen említettek szerinti, az Fgytv. 46/A. §-a ellenére történő megtagadása – a vasúti személyszállítást igénybe vevő utas^[19] tekintetében meglévő, hivatkozott speciális ágazati szabályozás^[20] vonatkozásában létező, 2024–2025. évi bírósági eljárásokban megnyilvánuló álláspontkülönbségektől függetlenül – nem csak az ügyész[ség]i aktusokkal,^[21] hanem az alsó és a felső bírósági ítéletekkel is szembe megy. Hangsúlyozom, a Fővárosi Ítéltábla a 2024. szeptember 24. napján meghozott 1.Kf.700.122/2024/4. számú ítélet indokolásának [29] bekezdésében szintén amellet foglalt állást, hogy az Fgytv. 46/A. §-a esetében „fogyasztóvédelmi hatósági hatáskör”-ről, kérelemre indult, Ákr.-es eljárásról van szó, és ez például a Fővárosi Törvényszék 2024. március 26. napján meghozott, 43.K.703.732/2023/13. számú ítéletének [41] és [45] bekezdése szerint sem kérdéses.^[22] A *contra legem* és *contra constitutionem* aktusokkal szemben azt is látni kell, hogy a fogyasztóvédelemmel összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 93/2024. (IV. 23.) Korm. rendelet végső előterjesztői indokolása – az Fgytv. 46/A. §-ával összhangban – „a fogyasztó kérelmére indult eljárás”-ról tanúskodik. Remélhetőleg a 2025. január 1-jei hatálybalépéssel létrejött Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság^[23] – szemben egyes BFKH-forrásokkal^[24] – ezt is szem előtt tartja.

IRODALOM

- Barabás Gergely – Szegedi László (2018): Az ügyfél. In: Barabás Gergely, Baranyi Bertold – Fazekas Marianna (szerk.): *Kommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényhez*. Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest.
- Bencsik András (2013): A fogyasztók védelmének alkotmányi fundamentumairól. In: *Közjogi Szemle*. 2013/1. sz.
- Bíró Péter (2024): A mulasztási perek bírói gyakorlata a közigazgatás hallgatása elleni jogorvoslat hazai fejlődéstörténetének tükrében. In: *Kúriai Döntések – Bírósági Határozatok*. 2024/4. sz.

[19] A Kúria Pfv.V.20.716/2014/4. sz., 2015. február 19. napján meghozott ítélete szerint a vasúti személyszállítást igénybe vevő utas az Fgytv. szerinti fogyasztónak minősül.

[20] Vö. Hámori, 2024a, 179. (Mtv.-szabályozás).

[21] Ld. részletesen ismertetve: Hámori, 2024a, 168-171., 177.

[22] A tekintetben, hogy a fogyasztóvédelmi hatóságnak kérelemre is el kell járnia, ld. még pl. Orosz, 2022, 161. [1].

[23] Ld. 325/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóságról. Vö. pl. 326/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a fogyasztóvédelmi hatóság kijelöléséről; 328/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság létrehozásával összefüggő kormányrendeletek módosításáról; 329/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet az árfolyelő rendszer létrehozásáról és működéséről szóló 163/2023. (V. 8.) Korm. rendeletnek és az élelmiszer-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1/2024. (I. 9.) Korm. rendeletnek a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság létrehozásával összefüggő módosításáról.

[24] Ld. pl. Hámori, 2024a; Hámori, 2023a; Hámori, 2023c; Hámori, 2022c.

- Boros Anita – Pollák Kitti (2018): A hatóság döntései. In: Boros Anita – Darák Péter (szerk.): *Az általános közigazgatási rendtartás szabályai*. Nemzeti Közszerkesztési Intézet, Budapest.
- Hajnal Zsolt (2013): *A fogyasztói jogok egységes európai szabályozásának lehetséges irányai*. PhD értekezés. Debreceni Egyetem, Debrecen.
- Hámori Antal (2021): Fogyasztóvédelmi aktualitások. Javaslatok jogszabályok módosítására. In: *Iustum Aequum Salutare*. 2021/1. sz.
- Hámori Antal (2022a): A felszolgálati díj-kutatás I. In: Szegedi Krisztina (szerk.): *Szemelvények a BGE kutatásaiból 2022*. Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapest.
- Hámori Antal (2022b): Kérelmező és/vagy bejelentő – ügyfél, harmadik személy, egyéb érdekelt? Újabb „csemege” a fogyasztóvédelmi hatóság legújabb gyakorlatából, békéltető testületi fűszerezéssel, avagy egy hibás teljesítés margójára. In: *Iustum Aequum Salutare*. 2022/2. sz.
- Hámori Antal (2022c): A fogyasztóvédelmi jog jelentősége. In: Bánhegyi Mátyás – Fekete-Frojimovics Zsófia – Hámori Antal (szerk.): *Gazdaság és gasztronómia. Ünnepi kötet Lugasi Andrea tiszteletére*. Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapest.
- Hámori Antal (2023a): A fogyasztó ügyféli státusza. In: *Új Magyar Közigazgatás*. 2023/1. sz.
- Hámori Antal (2023b): A felszolgálati díj természete – a fogyasztó ügyféli, kérelmezői státusza. In: Varga János, Csiszárík-Kocsir Ágnes – Garai-Fodor Mónika (szerk.): *Vállalkozásfejlesztés a XXI. században 2023/1. kötet. Kihívások és lehetőségek a gazdaság eltérő szegmenseinél interdiszciplináris megközelítésben*. Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar, Budapest.
- Hámori Antal (2023c): A felszolgálati díj- és az ügyfél-, kérelmező-kutatás legújabb eredményei. In: Szegedi Krisztina (szerk.): *Szemelvények a BGE kutatásaiból 2023*. Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapest.
DOI: https://doi.org/10.29180/978-615-6342-76-8_17.
- Hámori Antal (2024a): Kérelmező-ügyfél-e a fogyasztó? In: *Jog – Állam – Politika. Jog- és politikatudományi folyóirat*. 2024/2. sz.
DOI: <https://doi.org/10.58528/jap.2024.16-2.167>.
- Hámori Antal (2024b): A fogyasztóvédelmi jog fejlődése. In: *Business & Diplomacy Review*. 2024/2. sz.
- Kalas Tibor (2023): A fogyasztó ügyféli jogállásának kérdései (a Budapesti Gazdasági Egyetemen 2022. november 30-án rendezett fogyasztóvédelmi jogi konferencián elhangzott előadás írásbeli változata – <https://kuria-birosag.hu/hu/kuriai.dontesek/kalas-tibor-fogyasztó-ügyféli-jogállásának-kérdesei>; *Kúriai Döntések, Fórum*. 2023/VI. sz.).
- Kárász Marcell (2024): Ítélettel vagy végzéssel kell dönteni a mulasztási perben a közigazgatási cselekményként történő minősítésről? In: *Magyar Jog*. 2024/5. sz.
- Lapsányszky András (2020): A hivatalbóli eljárás. In: Petrik Ferenc (szerk.): *A közigazgatási eljárás szabályai. Kommentár a gyakorlat számára. 4. kiadás, I. kötet. Az általános közigazgatási rendtartás magyarázata*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest.
- Orosz Flóra (2022): A fogyasztók érdekeit szolgáló, szavatossági és jótállási igények intézésének módosított hazai szabályozása. In: *Iustum Aequum Salutare*. 2022/1. sz.
- Székely Zoltán (2014): Ügyfél-e a rendőr az intézkedésével szembeni panasz kivizsgálására irányuló eljárásban? In: Hack Péter – Koósné Mohácsi Barbara (szerk.): *Emberök őrzője. Tanulmányok Lőrincz József tiszteletére*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
- Szollárné Béleczky Martina (2021): Hogyan járjunk el panasz vagy közérdekű bejelentés esetén. In: *Új Magyar Közigazgatás*. 2021/2. sz.
DOI: https://doi.org/10.29180/978-615-6342-49-2_11.

- Hámori Antal (2022a): A felszolgálási díj-kutatás I. In: Szegedi Krisztina (szerk.): *Szemelvények a BGE kutatásaiból 2022*. Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapest. DOI: https://doi.org/10.29180/978-615-6342-49-2_12.

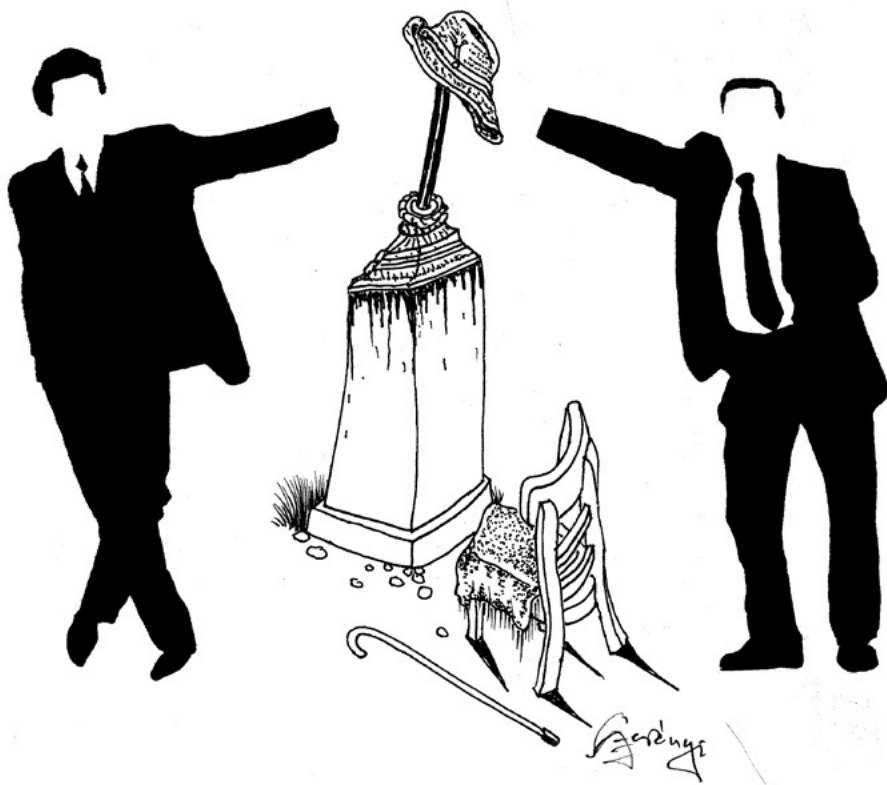
JOGSZABÁLYOK

- 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről.
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről.
- 2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról.
- 2012. évi XLI. törvény a személyszállítási szolgáltatásokról.
- 2013. évi CLXV. törvény a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről.
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról.
- 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról.
- 2023. évi XXV. törvény a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról.
- 325/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóságról.
- 326/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a fogyasztóvédelmi hatóság kijelöléséről.
- 328/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság létrehozásával összefüggő kormányrendeletek módosításáról.
- 329/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet az árfolyeló rendszer létrehozásáról és működéséről szóló 163/2023. (V. 8.) Korm. rendeletnek és az élelmiszer-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1/2024. (I. 9.) Korm. rendeletnek a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság létrehozásával összefüggő módosításáról.
- 93/2024. (IV. 23.) Korm. rendelet a fogyasztóvédelemmel összefüggő kormányrendeletek módosításáról.
- Az Európai Parlament és a Tanács 2007. október 23-i 1371/2007/EK rendelete a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről.
- Az Európai Parlament és a Tanács 2021. április 29-i (EU) 2021/782 rendelete a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről.
- Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (7) bekezdés.

BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK

- BH2021. 150.
- BH2022. 194.
- Budapest Környéki Törvényszék 6.K.701.459/2022/16. sz. ítélet (2023. március 13.).
- Fővárosi Ítéltábla 1.Kpf.700.122/2024/4. sz. ítélet (2024. szeptember 24.).
- Fővárosi Ítéltábla 1.Kpf.750.916/2022/8. sz. végzés (2023. szeptember 13.).
- Fővárosi Ítéltábla 1.Kpf.750.919/2022/7. sz. végzés (ÍH 2023.161.).
- Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.110/2024/4. sz. ítélet (2024. szeptember 25.).
- Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.173/2024/6. sz. ítélet (2024. október 16.).
- Fővárosi Törvényszék 43.K.703.732/2023/13. sz. ítélete (2024. március 26.).
- Fővárosi Törvényszék 54.K.701.742/2022/4. sz. végzés (2022. október 3.).
- Fővárosi Törvényszék 54.K.701.787/2022/4. sz. végzés.
- Fővárosi Törvényszék 54.K.703.532/2023/8. sz. ítélet (2024. február 23.).

- Fővárosi Törvényszék 54.K.703.545/2023/7. sz. ítélet (2024. február 20.).
- Kúria Kfv.II.37.366/2016/7. sz. ítélet (2017. április 26.).
- Kúria Kfv.II.37.526/2015/7. sz. ítélet (2016. február 3.).
- Kúria Kfv.II.37.851/2014/7. sz. ítélet (2015. május 6.).
- Kúria Kfv.II.38.011/2015/3. sz. ítélet (2016. október 5.).
- Kúria Kfv.III.37.253/2017/8. sz. ítélet (2018. március 27.).
- Kúria Pfv.V.20.716/2014/4. sz. ítélet (2015. február 19.).
- Szegedi Törvényszék 101.K.700.123/2021/12. sz. ítélet (2021. május 14.).

Szerényi Gábor grafikája